

รายงานนวัตกรรมการศึกษา

ไข่ไก่สร้างอาชีพ สู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็น
ธรรมและสันติสุขในสังคม

นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

รายงานนวัตกรรมการศึกษา

ชื่อเรื่อง ไข่ไก่สร้างอาชีพสู่การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

ผู้จัดทำ โรงเรียนมัธยมโพนค้อ

โรงเรียน มัธยมโพนค้อ

ปี พ.ศ. 2564

ประเภทนวัตกรรม ☐ ด้านบริหารจัดการ ☐ ด้านหลักสูตร
☒ ด้านจัดการเรียนรู้ ☐ ด้านสื่อและเทคโนโลยี
☐ ด้านวัดและประเมินผล

1. หลักการ

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ตั้งอยู่ตำบลโพนค้อ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ บริบทและสังคมมีสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดซึ่งเป็นตัวชี้สภาพเศรษฐกิจของประชากรในจังหวัด พบว่ารายได้ส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สภาพเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตและระดับราคาพืชผลทางการเกษตร ซึ่งนักเรียนโรงเรียนมัธยมโพนค้อส่วนใหญ่มาจากการครอบครัวยากจน รายได้น้อย ทำให้นักเรียนขาดความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทางโรงเรียนจึงได้มีการสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการหารายได้เสริมให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ระบบสหกรณ์ของโรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและช่วยเหลือให้สมาชิกสหกรณ์ได้สร้างรายได้ เพื่อการมีชีวิตที่ดีขึ้น โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากร และชุมชนเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก มีการดำเนินงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย สมาชิกสามารถนำสินค้า หรือผลิตภัณฑ์เข้าไปจำหน่ายผ่านระบบสหกรณ์โรงเรียนได้ เพื่อสร้างรายได้ และยังได้รับเงินปันผลเล็กน้อย นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้และสนับสนุนให้มีการจัดให้สมาชิกได้มีโอกาสได้รับการอบรมฝึกอาชีพต่าง ๆ อยู่เสมอ เพราะเชื่อว่าสมาชิกทุกคนเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือให้สังคมเกิดความสันติสุข

ไข่ไก่ นับเป็นวัตถุดิบหลักที่ทุกคนควรมีไว้เป็นวัตถุดิบเพื่อประกอบอาหาร ทั้งอาหารคาว และหวาน ไข่ไก่มีคุณค่าทางโภชนาการที่สามารถบริโภคได้ในทุกเพศและทุกวัย ซึ่งการเลี้ยง “ไก่ไข่” เป็นอีกอาชีพที่น่าสนใจ แต่จำเป็นต้องมีความรู้และมีต้นทุนในการเริ่มต้นระดับหนึ่ง สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่แบบง่ายๆ อาจจะไม่ถึงกับสร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำ แต่ก็พอจะเลี้ยงตัวเองได้ในระดับหนึ่งการเลี้ยงไก่ไข่จะลงทุนมากน้อยแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับผู้เลี้ยงเป็นสำคัญ นอกจากนี้การแปรรูปไข่ไก่ในรูปแบบต่างๆ ยังสามารถสร้างรายได้ได้เป็นอย่างดี

ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน ระดับประเทศ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนดีเด่น ประจำปี 2561 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับเงินทุนสนับสนุนกิจกรรม จำนวน 50,000 บาท โรงเรียนมัธยมโพนค้อได้มีการต่อยอดโดยการสร้างแหล่งเรียนรู้ การเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อจัดการศึกษาโดยเน้นการจัดการศึกษาตาม

แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยยึดตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 ที่ให้ความสำคัญของ ความพอประมาณ ความเพียงพอ โดยอาศัยเงื่อนไขของความรู้ คุณธรรม ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันและควบคู่กับการขับเคลื่อนระบบสหกรณ์โรงเรียน โดยให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้ร่วมกันขับเคลื่อนและถือปฏิบัติ ซึ่งมีบทบาทอย่างยิ่งในการหล่อหลอมคุณลักษณะและคุณธรรมขั้นพื้นฐานให้แก่นักเรียน เพราะเมื่อเด็กและเยาวชนได้รู้ เข้าใจ และมีประสบการณ์เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่วัยเยาว์ จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงในโลกยุคใหม่ได้ ที่สำคัญเด็กที่ได้ซึมซับและมีความเข้าใจในเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรมและดำเนินชีวิตพอเพียงอย่างมีคุณภาพ และเพื่อส่งเสริมในด้านอาหารและโภชนาการให้นักเรียนที่มีปัญหาในด้านน้ำหนักส่วนสูงไม่เป็นไปตามเกณฑ์

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้สร้างนวัตกรรมไปก่อสร้างอาชีพสู่การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีความรู้และสามารถพัฒนาตนเองในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ นักเรียนสามารถทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ของตัวเองและครัวเรือน เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเพื่อเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
- 2) เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีความรู้และสามารถพัฒนาตนเองในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์
- 4) นักเรียนสามารถทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ของตัวเองและครัวเรือน เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
- 5) เพื่อเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการจัดกิจกรรม “ไปก่อสร้างอาชีพ สู่การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม” ของโรงเรียนโรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้พัฒนามาเป็น Best Practice ในครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีหลักการมาใช้คือใช้แนวคิด การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ MPK Model (มัธยมโพนค้อโมเดล)

- 1) ประชุมวางแผนครู บุคลากรโรงเรียนมัธยมโพนค้อ
- 2) เสนอโครงการ
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- 4) ดำเนินงานตามโครงการ
- 5) ประเมินโครงการ
- 6) สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนดำเนินการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนดำเนินการจัดกิจกรรม “ไขไก่สร้างอาชีพ สู้การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม” โดยใช้ MPK Model วงจรคุณภาพ P D C A ในการทำงาน

1. ขั้นเตรียมการ (P)

- 1) ประชุมคณะครูและบุคลากร โรงเรียนมัธยมโพนค้อ
- 2) เสนอโครงการ
- 3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- 4) ประชุมวางแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานที่โรงเรียนมัธยมโพนค้อ

2. ขั้นดำเนินการ (D)

- 1) การดำเนินตามแผนการดำเนินงาน
- 2) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่อง “ไขไก่สร้างอาชีพ สู้การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม” ภายในโรงเรียน และชุมชน
- 3) เปิดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนฐานแหล่งเรียนรู้
- 4) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านระบบสหกรณ์โรงเรียน

3. ขั้นตรวจสอบ (C)

3.1 นักเรียนจัดจำหน่ายไขไก่ และผลิตภัณฑ์จากไขไก่ ของแต่ละฐานแหล่งเรียนรู้ โดยจำหน่ายในสหกรณ์ ออนไลน์ และตลาดในชุมชน

3.2 ผลการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน

4. ขั้นพัฒนาการต่อเนื่อง (A)

1) ถอดบทเรียนจากการจำหน่ายไขไก่ ผลิตภัณฑ์ไขไก่ และการทำการตลาด นำไปสู่การขายอย่างเป็นระบบตามหลักสหกรณ์

2) ให้ความรู้ เรื่อง ไขไก่สร้างอาชีพ สู้การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ในโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการผลิต ออกแบบ และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์จากไขไก่ เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ได้แก่

- สบู่สร้างอาชีพ (นวัตกรรม คือ สบู่ไข่ขาวนมสด/สบู่ไข่ขาวกาแฟ)
- กระจกฟูดได้ (นวัตกรรม คือ กระจกจากเปลือกไข่)
- เพาะดาวเรือง ดาวรวย (นวัตกรรม คือ ฮอโมนไข่ไก่ กระจก กระจก)
- มรดกอีสานเครื่องประดับงามโพนค้อ (นวัตกรรม คือ การสร้างเครื่องประดับนางรำจากเปลือกไข่ไก่)
- อาหารปลาหญ้าเนเปียร์ (นวัตกรรม คือ การทำอาหารปลาโดยใช้หญ้าเนเปียร์และไข่ไก่)
- ไม้มงคล Sacred wood (นวัตกรรม คือ ดินจากเปลือกไข่)
- พืช ผัก สมุนไพรออร์แกนิก (นวัตกรรม คือ เต้าหู้ไข่ไก่สมุนไพรออร์แกนิก)

- เกลี้ยง กลม อม เปี้ยว (นวัตกรรม คือ ปูจากเปลือกไข่)
- ปลุกผักที่เรารัก (นวัตกรรม คือ การปลุกผักในกระถางจากเปลือกไข่และถาดใส่ไข่)
- น้ำปั่นและขนมหรรษา (นวัตกรรม คือ การทำขนมจากไข่ไก่)
- ขนมสร้างรายได้ (นวัตกรรม คือ การทำวุ้นจากไข่ไก่)
- กลมกลิ้ง โปะะ แดก (นวัตกรรม คือ การทำบรรจุภัณฑ์ในการใส่ไข่จากกระดาษรีไซเคิล)
- ทาโกะยากิไข่ (นวัตกรรม คือ การใช้ไข่ไก่ในการทำทาโกะยากิ)

3) พัฒนาศักยภาพของนักเรียน และสามารถสร้างเป็นอาชีพเมื่อจบการศึกษา

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมและวงจรคุณภาพ ของเดมมิ่ง (P D C A) มาบูรณาการในการดำเนินการ “ไข่ไก่สร้างอาชีพ สู่อการกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม” ของโรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้พัฒนามาเป็น Best Practice ในครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีหลักการมาใช้คือใช้แนวคิดมาบูรณาการในการดำเนินการดำเนินงานระบบสหกรณ์โรงเรียน และได้รับการยอมรับจากชุมชน หน่วยงานภายนอก

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ใช้รูปแบบกิจกรรม “M P K” โมเดล ดังนี้

M → การบริหารจัดการจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม การก่อตั้งกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ “ไข่ไก่สร้างอาชีพ สู่อการกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม” โดยมีนโยบายกลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับระบบสหกรณ์โรงเรียน

P → ด้านกระบวนการบริหารจัดการ ประชุม/วางแผนในการดำเนินงาน การดำเนินงาน โครงการสร้างอาชีพ การแต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินงาน

ประชุม/วางแผนในการดำเนินงาน

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้ดำเนินการประชุมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมโพนค้อ และประชุมภาคีเครือข่าย

การประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา

K → มาตรฐานด้านความรู้

โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนประกอบอาชีพเจ้าของกิจการในอนาคต และมีรายได้จากการขายไข่ไก่สร้างอาชีพ สู่อการกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

การประกอบอาชีพเจ้าของกิจการในอนาคต

การส่งเสริมให้นักเรียนมีอาชีพในอนาคต เช่น ทำสบู่จากไข่ ทำกระถางต้นไม้จากเปลือกไข่ ทำขนมเกลี้ยงไก่ไข่ ทำปุ๋ยจากเปลือกไข่ ทำอาหารปลาจากไข่ไก่ ทำฮอร์โมนไข่ไก่ ทำเต้าหู้ไข่ไก่สมุนไพรออแกนิกส์ เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของสมาชิก

สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างผลิตภัณฑ์และการจำหน่าย โดยมีครูประจำฐานกิจกรรม และมีนักเรียนเป็นสมาชิกตามความสมัครใจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม ทำให้โรงเรียนได้มีการฐานกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ จำนวน 13 กิจกรรม ได้แก่

- 1) ฐานสบู่สร้างอาชีพ (นวัตกรรม คือ สบู่ไข่ขาวนมสด/สบู่ไข่ขาวกาแฟ)
- 2) ฐานกระถางพุดได้ (นวัตกรรม คือ กระถางจากเปลือกไข่)
- 3) ฐานเพาะดาวเรือง ดาวรวย (นวัตกรรม คือ ฮอร์โมนไข่ไก่ กระต๋าก กระต๋าก)
- 4) ฐานมรดกอีสานเครื่องประดับงามโพนค้อ (นวัตกรรม คือ การสร้างเครื่องประดับนางรำจากเปลือกไข่ไก่)
- 5) ฐานอาหารปลาหญ้าเนเปียร์ (นวัตกรรม คือ การทำอาหารปลาโดยใช้หญ้าเนเปียร์และไข่ไก่)
- 6) ฐานไม้มงคล Sacred wood (นวัตกรรม คือ ดินจากเปลือกไข่)
- 7) ฐานพืช ผัก สมุนไพรออแกนิก (นวัตกรรม คือ เต้าหู้ไข่ไก่สมุนไพรออแกนิก)
- 8) ฐานเกลี้ยง กลม อม เปี้ยว (นวัตกรรม คือ ปุ๋ยจากเปลือกไข่)
- 9) ฐานปลูกผักที่เรารัก (นวัตกรรม คือ การปลูกผักในกระถางจากเปลือกไข่และถาดใส่ไข่)
- 10) ฐานน้ำปั่นและขนมहरषा (นวัตกรรม คือ การทำขนมจากไข่ไก่)
- 11) ฐานขนมสร้างรายได้ (นวัตกรรม คือ การทำวุ้นจากไข่ไก่)
- 12) ฐานกลมกลิ้ง โป๊ะ แตก (นวัตกรรม คือ การทำบรรจุภัณฑ์ในการใส่ไข่จากกระดาษรีไซเคิล)
- 13) ฐานทาโกะยากิไข่ (นวัตกรรม คือ การใช้ไข่ไก่ในการทำทาโกะยากิ)

4. สรุปผล

นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ มีความสนใจที่ดีต่อการเรียนรู้ ไข่ไก่สร้างอาชีพ สู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม สมาชิกทุกคนในฐานการเรียนรู้มีส่วนร่วม สามารถนำไข่ไก่ หรือเปลือกไข่ มาใช้ในการแปรรูป สร้างผลิตภัณฑ์ วางแผนการจำหน่าย และมีการทำการตลาดได้เป็นอย่างดี เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) โรงเรียนมัธยมโพนค้อได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน Best of the Best (รุ่นที่ 1) ประจำปี 2564
- 2) นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
- 3) นักเรียนมีความรู้และสามารถพัฒนาตนเองในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 4) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์
- 5) นักเรียนสามารถทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ของตัวเองและครัวเรือน เพื่อดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
- 6) มีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. การเผยแพร่ (ถ้ามี)

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ ได้มีการจัดประกวดนวัตกรรม ไข่สร้างอาชีพ มีการแสดงผลงานกระบวนการผลิตระบบสหกรณ์โรงเรียน ตลอดจนการทำตลาด เพื่อจำหน่ายสินค้า โดยมีนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม

โรงเรียนมัธยมโพนค้อได้เป็นวิทยากร การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษา เนื่องในกิจกรรม Rattanawongsa Open House 2019 เปิดโลกวิชาการ สืบสานภูมิปัญญา ล้ำหน้าเทคโนโลยี เมื่อ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย โดยการนำไข่ไก่ ไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้ร่วมงานเข้ามาศึกษาดูงานและร่วมกิจกรรม

การนำไข่ไก่ มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์
เป็นการเผยแพร่ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ

ตัวอย่างการส่งเสริมการขายตลาดออนไลน์

7. บรรณานุกรม

-

8. ภาคผนวก

จำหน่ายสบู่ SOAP EGG M.P.K.

จำหน่าย กระถางต้นไม้จากเปลือกไข่

จำหน่าย ต้นกล้าดาวเรือง ดาวรวย และฮอร์โมนไข่ไก่ กระต๋าก กระต๋าก

จำหน่าย เครื่องประดับจากเปลือกไข่

จำหน่าย ผักในกระถางเปลือกไข่

จำหน่าย ต้นไม้มงคล (ดินปลูกจากไข่ไก่และเปลือกไข่)

จำหน่าย ขนมหรรษาและน้ำป่น

จำหน่าย ปุ๋ยจากเปลือกไข่

จำหน่าย อาหารปลา จากไข่ไก่และหญ้าเนเปียร์

จำหน่าย ขนมหากโกะยากิไข่ไก่

จำหน่าย ไข่ไก่

จำหน่ายขนมสร้างรายได้

จำหน่าย เต้าหู้ไข่ไก่สมุนไพรอเนกนิค

ชื่อเรื่อง ไขไก่สร้างอาชีพสู่การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

ประเภทนวัตกรรม ด้านจัดการเรียนรู้

ผู้จัดทำ นายวีรวุฒิ นวลศิริ

โรงเรียน มัธยมโพนค้อ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

